

GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedziel. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 zlr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 zlr. 40 kr.,
Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukem garmoni) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr 145.

Sroda 26. czerwca 1850.

Rok bieżący gazety 39.

Na kwartał następujący z dniem 1. lipca otwartą jak dotąd zostaje prenumerata na Gazetę Lwowską, w Redakcyi gazet Galicyjskich: Ulica Ormieńska Nr. 347. Zapisy z prowincyi przesyła c. k. urząd poczty miejscowy z zaliczką wprost do kantoru gazet bezpłatnie; a Redakcyja w chęci odpowiedzieć życzeniom szan. przedpłacicieli jak najlepiej, uprasza o wczesne zamówienie i dokładny adres szan. prenumeranta.

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia.
— Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. —
Dania. — Szwecya. — Turcyja. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 14. czerwca. Jego ces. Mość raczył fml. Franciszka kawalera Dahlen von Orlaburg, c. k. rzeczywistego tajnego radcę i kawalera ces. austriackiego orderu korony żelaznej I. klasy, wynieść najlaskawiej, stosownie do statutu tego orderu, do rangi Barona państwa austriackiego.

Lwów, 14. czerwca. Dla uszkodzonych powodzią w obwodzie Tarnowskim przesłał pod dniem 1. czerwca c. k. rząd namiestniczy Tryestyński zebranych w obwodzie Goryckim 20 zr. 23 kr. m. k.

Przesyłając dar ten na miejsce przeznaczenia, c. k. rząd galicyjski wynurza podziękowanie swe szlachetnym dawcom.

Lwów, 18. czerwca. Dla dotkniętych powodzią w obwodzie Tarnowskim przesłał pod dniem 6. czerwca c. k. rząd namiestniczy Salcburski nowo w owym kraju koronnym ze składek zebranych 9 zr. 56 $\frac{1}{4}$ kr. m. k.

O czem c. k. rząd królestw Galicyi z podziękowaniem dla dawców, publiczność zawiadamia.

Sprawy krajowe.

(Rozporządzenie c. k. galicyjskiej dyrekcji finansów krajowych do podrzędnych zwierzchności, urzędów i organów.)

Lwów, 18. czerwca. Ponieważ listy zastawne galicyjsko-stanowego instytutu kredytowego są pragmatycznie zabezpieczone na dobrach galicyjskich, a przeto zastępują miejsce kaucyi hipotekarnych, przeto wysokie c. k. ministerjum finansów rozporządzeniem z dnia 18. maja 1850 r. do l. 8182 623, przyzwoliło przyjmować je jako kaucye służby dla urzędników według wartości kursu, lecz nigdy nad wartość nominalną i z zachowaniem warunków i zastrzeżeń przepisanych w ogóle względem przyjmowania tych efektów kredytowych za kaucye.

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 20. czerwca.)

Wiedeń, 20. czerwca. W złożonych na ratuszu dla samego miasta Wiednia listach wyborczych trzech korporacji, wpisani są mężowie z wszelkich stanów jako wyborcy zwierzchności gminy. — Wyżsi urzędnicy, arystokracja, inteligencja, stan handlowy i przemysłowy są prawie zarówno zastąpione. Z pomiędzy znajomszych nazwisk czytamy także nazwiska panów: Arnstein, dr. Aleks. Bach, hrabia Chorinsky, baron Doblhoff, Eskeles, dr. Fischhof, dr. Gredler, hrabia Hoyos jun., Lakenbacher, Lewinsky, J. M. Löwenthal, książę Lichtenstein, baron Pillersdorf, de Pereira, książę Palm, baron Puthon, Józef i M. Schmerling, Sina, Schaub, hrabia Leo Thun, hrabia Taaffe i wielu innych.

— Pewien mechanik ukończył niedawno automat, nad którym 25 lat pracował, a który przechodzi wszystko, co dotychczas w tym względzie widziano. Automat ten mający język i usta z kauczuku, wygłasza nie tylko wyraźne słowa, ale nawet i krótkie zdania, wymawia je wyraźnie, śpiewa, płacze i dmie w sposób bardzo do natury podobny. Sztuczne to dzieło znajduje się teraz we Włoszech; tamtejsze dzienniki nadmieniają, że jest w swoim rodzaju doskonałe. Właściciel jego przedsięwzięcie z niem podróż po Austrii.

(Wiadomości potoczne z Wiednia.)

— Dnia 4. b. m. przybył z Piotrowaradzynu do Aradu korpus podjazdowy, składający się z czterech kompanii, i z przeznaczeniem

oswobodzenia przyległych okolic od rozbójniczej hałastry. Pojawiła się też tutaj zaraza na bydło, zaczęli więc wołów do Aradu może nastąpić tylko po odbyciu przepisanej w tej mierze kontumacyi.

— Z Genewy donoszą, iż wielu emigrantów do różnych rewolucyjnych stronnictw należących, wyjechało ztamtąd do Londynu na kongres, dla umówienia się najprzód względem dalszego postępowania solidarnej propagandy. Dziwna rzecz przytem, iż policja genewska przybierająca potąd pozór, jakoby o przebywaniu tam Mazziniego nie miała żadnej wiadomości, mimo to jednak potrafiła ją zasięgnąć względem dnia i godziny jego odjazdu. (Oest. Corr.)

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 22. czerwca.)

Wiedeń, 22. czerwca. Wczoraj popołudniu przybył tu z Erosdorf Jego król. Mość Arcyksiążę Ferdynand d'Este. Dziś zrana przybyła tu Jej Mość księżniczka Adelgunda z Modeny, a Jego Excelencya p. fzm. baron Jelaczye odjechał do Zagrabia.

— Instalacya wyższego sądu krajowego i jeneralnej prokuratury w Pradze odbędzie się pod przewodnictwem pana ministra sprawiedliwości na dniu 24. b. m. w c. k. burgu na Hradzynie a mianowicie w sali hiszpańskiej. Oprócz zaproszonych z urzędu dygnitarzów dozwolony będzie wstęp do tej sali także i innej publiczności za kartami wstępnymi, które na dniu 22. i 23. b. m. w prezydyalnej kancelaryi wyższego sądu krajowego i w urzędowym lokalu c. k. komisji zajmującej się organizacyą sądową rozdzielane będą.

— Dowiadujemy się w tej chwili, że ban Jelaczye, który, jak już donieśliśmy, dziś zrana odjechał do Kroacyi, powiódł z sobą także bardzo ważne, trzech połączonych królestw i pogranicza wojskowego tyczące się ustawy organiczne.

— Sprawujący interesa Szwajcaryi przy tutejszym dworze pan Effinger odjechał do Berny. Jak słyhać, zamysła on zabawić tam przez całe lato, a w jesieni znowu na swoją posadę powrócić. Mąż ten należy do stronnictwa konserwacyjno-federacyjnego. (O. C.)

(Pocztą koleją żelazną.)

Wiedeń. Wydane temi dniami numer 79 — 84 dziennika rozporządzeń dla poczty, kolei żelaznych i telegrafów zawierają przepisy o wykonywaniu służby pocztowej za pomocą jeżdżących poczt kolei żelaznej (bureaux ambulants.) Pocztowe te urzęda będą wykonywać podczas jazdy w stosownych wagonach na kolejach żelaznych swoje urzędowe czynności, które zależą w przyjmowaniu i rozgatkowaniu nierekomendowanych, niefrankowanych albo też znaczkami frankowanych listów, w wymiarze odległości w transportowaniu pakietów listowych i gazetowych, w przesłankach pocztowych i sztafetach. Do przyjmowania listów zaopatrzone są wagony skrzynkami. Dla detaksacyi i wymiaru odległości będą pocztowe urzęda zaopatrzone wykazami milowemi. Przy zatrzymaniu się pociągu na stacyach nastąpi najprzód oddanie przystawionej, a potem odebranie nowej posyłki. Indywidua przynoszące do jadących pocztowych urzędów albo odbierające od nich przesyłki, będą się komunikować z niemi tylko przez drzwiczki wagonu, i tylko przy nieodbitej konieczności mogą wniknąć do wagonu. Tylko w nagłych przypadkach może służbowe personale wagon opuścić i jest odpowiedzialne za każde dłuższe niż jest przepisane zatrzymanie się na stacyach. Gdy na kolei żelaznej zajdą przeszkody, a przesyłki niemogą być odstawić przez jadące urzęda pocztowe, tylko innym transportem, mają natychmiast namienione urzęda przedsięwziąć potrzebny wymiar odległości dla poczty listowej, by przesyłki w najlepszy sposób na miejsce przeznaczone odstawić.

(Bocche di Cattaro.)

Zara, 15. czerwca. Twierdzenie niektórych dzienników, że zatoka w Cattaro aż do roku 1814 należała do Czernogóry (Montenegro), że w owym czasie zajęła Austrija jej wybrzeża, przezco droga morska dla Czernogórców zupełnie jest odcięta, prostuje „Osservatore Dalmato“ w historycznej drodze jak następuje:

Bocche di Cattaro były integrującą częścią republiki weneckiej aż do upadku jej w roku 1797, i zostały traktatem Preszburżskim 29. grudnia 1805 wraz z Dalmacją odstąpione Napoleonowi, który różne te posiadłości z nowym królestwem Włoskiem złączył. Nim jednak Bocche di Cattaro zajęli Francuzi, wprzód Rosya opanowała to terytorjum. W r. 1807 zawarli Alexander i Napoleon pokój Tylżycki, w którym między innemi także postanowiono, aby Rosya Bocche di Cattaro Francyi odstąpiła. Gdy w r. 1813 zachwiało się cesarstwo

Napoleona, zajęli na bardzo krótki czas Bocche di Cattaro Anglię, którzy jednak później ten kraj władcy Czernogórców oddali. W roku 1814 podbili Austriacy swoją zwycięską bronią Bocche di Cattaro, i od tego czasu zostali w spokojnem posiadaniu tego kraju. Przeto Austria nie miała z Czernogórcami żadnych dalszych układów, jak tylko sprostowanie kwestyi granicznych, które roku 1841 w drodze wspólnej ugody zupełnie rozwiązano, jakoż ze strony Czernogórców nie zaszły dotychczas żadne reklamacje o zwrócenie jakiego kontynentalnego lub nadbrzeżnego okręgu. Zbyteczną okazuje się nawet ta uwaga, iż na zadnej mapie nie masz wyrażonej zatoki Czernagóry, tylko zawsze stoi kanał „Bocche di Cattaro“.

(Kurs wiedeński z 21. czerwca 1850.)

Obligacje długu państwa 5% — 95 $\frac{1}{2}$; 4 $\frac{1}{2}$ % — 83 $\frac{1}{4}$; 4% — 73 $\frac{1}{2}$; 2 $\frac{1}{2}$ % — 50 $\frac{1}{2}$. Akcje bank. 1124. Losy z 1834 r. 177; z 1839 r. 112 $\frac{1}{4}$. Akcje kolei półn. 108 $\frac{1}{4}$.

Ameryka.

(Zajścia Stanów zjednoczonych z władzami Kuby.)

Wiedeń, 21. czerwca. Dzisiejsza poczta amerykańska przyniosła ważną wiadomość, że między rządem Stanów zjednoczonych i władzą hiszpańską na wyspie Kuba groźne nieporozumienia wybuchły. Hiszpani kazali wszystkim na neutralnych wyspach przebywającym obywateli amerykańskich uwięzić i do Hawanny odstawić. Konsul amerykański w Hawannie żądał ich uwolnienia, lecz rozgniewani dygnitarze hiszpańscy nie dali mu na to żadnej odpowiedzi. Przeto wysłano tam eskadrę amerykańską z tem samem żądaniem i polecono jej w razie nieuczynienia mu zadość, ogłosić Hawannę tymczasowo w stan blokady. Zarazem nakazano także okrętom amerykańskim przytrzymać wszystkie okręta hiszpańskie, któreby z innych wysp neutralnych takich samych więźniów na pokładach swych wiozły, a w razie potrzeby nawet przemocą ich uwolnić. — Amerykańską fregatę „Kongres“ wysłano w tym samym celu, ściga hiszpański okręt wojenny. Jeżeli obecnie władza hiszpańska niebędzie postępować z wielką oględnością, tedy zamiast generała Lopez może zdybać zupełnie innego przeciwnika, któremu pewnie niesprosta. (Lloyd.)

Hiszpania.

(Przyjęcie księżstwa Montpensier. — Skutek wyprawy Lopeza.)

Madryt, 13. czerwca. Z powodu imienin księcia Montpensier było dziś świetne przyjęcie w pałacu na pokojach księcia i księżny Montpensier. Wszystkie osoby urzędowe, wysoce dygnitarze, zgłębali wszystko, cokolwiek w sobie mieścił Madryt z osób znakomitych, znajdowało się w tych salonach. Infantka jest bardzo uprzejma, a przyjęcie, jakiego doznali odwiedzający, zjednało jej przychyłność wszystkich.

— Wiadomość o nieudanym się wyprawie Lopeza na Kubę, nie mała się przyczynić do ożywienia kursu papierów publicznych. Trzyprocentowe zbywano po 34 $\frac{1}{4}$. Mówią, że ta sprawa będzie przedmiotem ważnej korespondencji dyplomatycznej między naszym rządem a Stanami zjednoczonymi. (Ind.)

Anglia.

(Sprawa Grecka w parlamencie.)

Londyn, 17. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu izby wyższej wniósł lord Stanley swoją poprzednio zapowiedzianą interpelację dotyczącą sprawy greckiej. Przy odejściu kuryera nienastąpiła jeszcze odpowiedź ze strony ministerstwa. Lord Stanley nie trzymał jednak tej kwestyi, tylko ze stanowiska nieporozumienia między Anglią a Francją; zapatrywał się na nią także i ze stanowiska, jakie powstało z powodu noty rosyjskiej, którąśmy dali poznać poprzednio i zakomunikował w ten sam sposób co i pomieniona nota, że poddani angielscy zamieszkali w obcych krajach powinni się poddać ustawom krajów, w których przebywają i niemogą mieć prawa do większej protekcji, aniżeli sami krajowcy. Ta część mowy lorda Stanley zdejmuje nam się być najważniejszą, najlepiej bowiem wyświeca ogólną politykę lorda Palmerston. (Ind.)

(Rozprawy w izbie wyższej.)

Londyn, 18. czerwca. Gabinet angielski poniósł na wczorajszym posiedzeniu izby wyższej na mocy lorda Stanley znaczną klęskę. Mocą ta wyraża w treści nieukontentowanie izby, że ministerium w rozmaitych wątpliwych i przesadnych żądaniach od Grecji użyło środków przymusowych. Mowca oświadczył między innemi, że rumienić się musi z powodu niestosownego i nieumiarkowanego postępowania rządu. Margrabia Lansdowne bronił polityki ministerstwa i zwrócił uwagę zgromadzenia na to, iż postępowanie rządu niedoznawało nagany ze strony izby niższej. Stanowczo zbijał zdanie, jakoby przyjaźń między Anglią a Rosją była zachwiana i oświadczył, iż sposób myślenia obywateli, mianowicie ze względu na wszystkie kwestie północnej Europy, nigdy nie był tak zgodny, jak właśnie w obecnej chwili. Także i chmury, które na chwile zaległy stosunki między Anglią a Francją, ustąpią zapewne niebawem; spodziewa się, iż w kilku dniach będzie mógł ośmiać izbie pomysły załatwienia tej sprawy. Bardzo gwałtownie mówił następnie hr. Aberdeen, broniący wniosku lorda Stanley, przeciw ministerstwu i całej jego polityce zagranicznej. Kilku lordów mówiło jeszcze bądź za mocą bądź przeciw niej, poczem przystąpiono do głosowania i okazało się 169 głosów sprzyjających a 132 przeciwnych wnioskowi lorda Stanley, który zawierając w sobie naganę dla ministerstwa przyjęty został większością 37 głosów. (P. St. A.)

Francya.

(Depesza telegraficzna Wrocławskiej Gazety.)

Paryż, 21. czerwca. Rzeczą sprawy o dotacyi prezydenta odczytano w izbie. Debaty rozpoczną się w poniedziałek. — Minister Lahitte oświadcza, że Anglia przychyliła się do konwencji Londyńskiej, odstępując umowy Ateńskiej. Ambasador wraca przeto do Londynu. — Oczekują zaprowadzenia stępu na dzienniki.

5% — 93. 95. 3% — 56. 45.

(Sprawy w zgromadzeniu narodowem.)

Paryż, 18. czerwca. W oczekiwaniu rozstrzygnięcia kwestyi podwyższenia listy cywilnej prezydenta republiki, okazuje się ciągle wielka apatya w czynnościach zgromadzenia narodowego. Na dzisiejszem posiedzeniu przyjęto ustawę, tyczącą się głównej kasy pensyi. Najwyższą pensję oznaczono w sumie 600 franków zredukowanej przy drugiej dyskusyi na 560 franków. Tej ostatniej sumy niebędzie jednak można ani odstąpić ani sekwestrować.

Zgromadzenie odrzuciło następnie pierwszy artykuł projektu ustawy, tyczącej się stowarzyszeń robotników. Odrzucenie tego artykułu pociągnęło za sobą odrzucenie całego projektu ustawy. (Ind.)

(Posiedzenie izby prawodawczej z d. 18. czerwca.)

Paryż, 18. czerwca. Na początku dzisiejszego posiedzenia izby prawodawczej złożył dep. Favreau kilka petycji o przeniesienie siedziby rządu z Paryża, a w razie powstania o nadanie zgromadzeniu narodowemu władzy udzielnej. Przystąpiono potem do trzeciej dyskusyi nad ustawą, tyczącą się założenia kas pensyi i wspomagania. Dep. Lavergne oświadczył, iż ta ustawa nigdy niebędzie mogła być skuteczną, jak długo nie istnieją instytucje kredytowe. Należy kapitały uczynić przystępnymi, inaczej niepodobna będzie robotnikowi oszczędzić choćby najmniejszą sumę. Fresnau sędzi, iż kredyt dla nieposiadającego wcale istnieć nie może. Twierdzenie to jest błędne. Można bowiem gwarancję materyjalną zastąpić zabezpieczeniem moralnem. Mowca oświadcza, iż będzie głosował za projektem, nie dlatego, iż jest odpowiedni, ale ponieważ uznaje zasadę. Art. 1. „Pod gwarancją państwa zakłada się kasa pensyi i rentów dożywotnich dla starości. Art. 2. Sposób wpłaty. Art. 3. Obrachunek procentów. Art. 4. Warunki wpłaty. Art. 5. Postanowienie najwyższej sumy. Podwyższenie na 600 franków. Art. 6. Postanowienie wieku do pobierania pensyi. Art. 7. Postanowienia na wypadki śmierci. Te i Art. 8. aż do 12. przyjęto; a przy głosowaniu nad całością także i całą ustawę. — Ponieważ przeciw wyborowi pana Girardin żadnej niewniesiono protestacyi, przeto go się uznaje za reprezentanta. — Minister oświecenia żąda dopełniającego kredytu. — Potem następuje wniosek pana Nadaud o robotach publicznych. Baroche mówi przeciw wnioskowi. E. Leroux jako referent mówi przeciw projektowi. — Zamknięcie debaty przyjęto. Pierwszy artykuł odrzucono większością 296 głosów przeciw 288 i posiedzenie zamknięto.

Wniosek pana Nadaud żądał, aby publiczne administracje państwa, departamentów i gmin takie przedsiębiorstwa, które 30,000 franków przewyższają, mogły bezpośrednio zdać na stowarzyszenia robotników. (P. St. A.)

(Sprawa dotacyi prezydenta.)

Paryż, 16. czerwca. Wydział zajmujący się sprawą dotacyi porucił p. Flaudin, znanemu ze stronnictwa swego ku generałowi Cavaignac, zdanie obrad powziętych w komisji; p. Flaudin podjął się tej pracy, z wyraźnem jednak jak twierdzą zastrzeżeniem, by mu wolno było kilka dni poświęcić na wypracowanie raportu, a to dla zkombinowania licznych sprzeczności, jakie zachodzą; dla tego też sprawa cała może do tygodnia się przedłużyć. Rozmaicie tu wnoszą, dla czego p. Mornay i p. Alton znani przeciwnicy dotacyi, odmówili przyjąć na siebie sprawozdanie wydziału. Dla p. Mornay mogły jednak być powodem bliższe jego stosunki z prezydentem; a p. Alton zaś jako legitymista mógł nie chcieć, wystąpić otwarcie przeciw prezydentowi republiki. Cokolwiekby, uchwała wydziału wywarła niepomyślny wpływ na obroty po giełdzie, i pięćprocentowe papiery spadły zaraz o 1 frank. Zawsze to dowodem, jak wielką do tej sprawy przywiązują wagę; chociaż ostatecznie wszystko wróży, że ministerium i izba się porozumieją i w końcu nastąpią przyzwolenia, przezco się zapobieży rozterkom władz państwa. Tymczasem jak zwykle w podobnych przypadkach krążą wieści o zmianach w ministerium, o przesileniach politycznych, a pisma publiczne występują nieco zawzięciej w swych barwach, jedne partyi Elisée National, drugie Legitymistów.

— 18. czerwca. Sprawa dotacyi prezydenta przychodzi dziś do większej równowagi. Ministerium mniej już okazuje uprzejmości. Większość przerażona możliwemi następstwami niezgody z prezydentem, radaby zawrzeć tranzakcję zabezpieczającą zarazem jej godność i prezydenta. Taką tranzakcją byłoby przyzwolenie na całkowity kredyt — lecz tylko wyłącznie na ten raz z uchyleniem stałego uposażenia. Z pomiędzy różnych domniemywań znajduje przytoczone największe jeszcze w publiczności poparcie. Utwierdza je nadto umiarkowany głos dzienników średniego stronnictwa i pół-legitymistów. — Dziennik jeden umieszcza dziś przegląd dotacyi dla różnych rządowych od roku 1795 administracji. Dyrektoryum pobierało w ogóle rocznie 4,866,000 fr.; podczas konsulatu miał pierwszy konsul 2,300,000 fr., dwaj inni konsulowie 150,000 fr. cesarzowi wypłacano rocznie 25,000,000 fr., która to suma odpowiedna była liście cywilnej wyznaczonej królom w roku 1791; tyłuż pobierał po restauracyi Ludwik XVIII i Karol X, a oprócz

tego jeszcze 10,000,000 fr. na apanaże dla książąt i księżniczek; lista cywilna Ludwika Filipa wynosiła 14,000,000 fr.

(Wyprawa do La Plata.)

Sprawdziła się jak najzupełniej przepowiednia tych, którzy uważali wysłaną przed kilkoma miesiącami siłę zbrojną do La Plata za nader szczupłą. Dyktatura ośmielona niemocą wysłanych posłków, nie chciała nie słyszeć o propozycjach admirała Lepredour, a negocjacje niedoprowadziły do żadnego rezultatu. Zaczem ma być posłano z Tulonu jeszcze 3000 żołnierza. Tymczasem opiera się Montevideo przeciw Oribe ciągle jeszcze, a rząd brazylijski miał nieodzwrotnie postanowić pomoc dla miasta. — Dziennik „Debats“ donosi dzisiaj z Rzymu o mianowaniu tamże 6 kardynałów mających zająć się przygotowaniem reform konstytucyjnych. (Br. Z.)

(Pocztą francuską z d. 17. czerwca.)

Paryż, 17. czerwca. Minister oświecenia zaprowadza teraz tryb nauk ustawą przepisany. Kompetentów liczy bez mała 2,000; sami biskupi też zajmują się wyborem czterech prałatów spośród siebie, którzy z prawa wpływać mają na nauki publiczne. Codziennie nadchodzą opieczętowane głosy za kim ma wybór wypaść, ale dopiero 27. b. m. nastąpi otwarcie. Sędziami miał instytut obrać pp. Flourens, Guizot i Thiers, a władza apelacyjna zaś p. Dupin prezydenta zgromadzenia narodowego.

Akademia umiejętności przyznała p. Emil Augier nagrodę 7,000 fr. za napisane dzieło „Gabrielle“ ku podniesieniu moralności ludu.

Od tygodnia przepatrują w ministerium petycje przeciwników reformy wyborczej, i już masę z nich przesłano prokuratorowi do wytoczenia sprawy przed sądy publiczne.

Wiadome rozporządzenie zaprowadzić bruk po bulwarach paryskich, wywołało liczne uskarżenia się; ministerium dróg i budowy publicznej wyznaczyło komisję rozpoznawczą, ażeby nowy system budowania gościńców obmyśleć.

Według listy po biórach zgromadzenia narodowego przybitej wynosi niedobór w r. 1849 franków 292,901,383.

Szwajcarya.

(Zwołanie zgromadzenia związkowego i przedmioty obrad zapowiedzianych.)

Berna, 16. czerwca. Rada federacyjna zwołała zgromadzenie związkowe na 1wszy lipca r. b. Przedmiotami obrad jego będą następujące sprawy: Wybór prezydenta i wiceprezydenta dla rady narodowej; wybór prezydenta i wiceprezydenta federacji na r. 1851 i wybór prezydenta i wiceprezydenta sądu federacyjnego na ten sam peryod urzędowania; — ustawa o uzbrojeniu i umundurowaniu armii federacyjnej; budżet dochodów i wydatków federacji na rok 1851; sprawozdania i wnioski rady federacyjnej, dotyczące się: urzędowania jej w latach 1848 i 1849; zabezpieczenia konstytucji kantonu Uri; ustaw konstytucyjnych w Ob- i Nidwalden; sprawozdanie o sprawie wychodźców; sprawozdanie dotyczące się wydanych materyałów wojennych Sardyńii; wniosek o petycyach kantonów, Berny, Schwyz, Solothurn, Schaffhuzy i Apenzell nad Renem w sprawie kapitulacji wojskowych; — sprawa fryburgska; centralizacja sądownictwa karnego; sprawozdanie i wniosek o petycji obywatela z kantonu Szwyc, względem zawarcia małżeństwa mieszanego z obywatelką kantonu Zuryku, i zażalenie rządu Lucerny przeciw uchwale rady federacyjnej, w sprawie przypuszczania izraelitów argauskich na targi w Lucernie. (D. Zg.)

(Sprostowanie. — Francya nie przyjmuje wychodźców do legii algierskiej.)

Berna, 16. czerwca. N. Z. Ztg. ogłasza zamieszczoną dawniej w dzienniku „P. S. Anz.“ wiadomość, jakoby król pruski miał w jednej nocy do rady związkowej założyć protest przeciw przedaży posiadłości kościelnych w kantonie Neuenburg — za całkiem bezzasadną. — Poselstwo francuzkie oświadczyło, iż legia obca w Algierze ma już zupełny swój komplet, zaczem nikt z politycznych wychodźców przyjęty więcej nie będzie. (D. Z.)

Włochy.

(Breve papieskie do arcybiskupa turyńskiego.)

Rzym, 12. czerwca. Jego Świątobliwość papież Pius IX. wydał do arcybiskupa turyńskiego breve następującej treści:

„Czcigodny bracie! Pozdrowienie i błogosławieństwo apostolskie. Bolem przejęte było już serce nasze, czcigodny bracie, gdyśmy się dowiedzieli o tem, co w królestwie podalpejskim uczyniono i czego się dopuszczono przeciw katolickiemu kościołowi, przeciw jego potędze i prawom, przeciw najwyższej powadze naszej osoby i stolicy apostolskiej i przeciw uroczystemu traktatom zawartym ze stolicą apostolską. Lecz niepodobna nam wyrzec ten ból okrutny, któryśmy czuli dowiedziawszy się dopiero, że do tego już przyszło, iż potęga świecka, gardząc zupełnie świętymi ustawami a nawet napomnieniami kościoła, bez względu na szanowną godność biskupią, nie wzdrygała się stawić Cię nasamprzód przed sąd świecki, potem zbrojną ręką wyprowadzić z mieszkania Twego, i wtrącić Cię nakoniec, czcigodny bracie, do więzienia w cytadeli w Turynie, kiedy Ty odznaczając się enotą i bogobożnością, tyle już zasług położyłeś w dyecezyi Twojej. Boli nas to tem mocniej ile żeś zawsze, pełniąc w tak wzorowy sposób Twoje pasterskie obowiązki, musiał zgodzić z Twoim urzędem, bronić katolickiego kościoła ze stałością i roztropnością, utrzymywać jego nietykalne prawa, dawać według okoliczności duchowieństwu Twemu stosowne instrukcje i opierać się niesprawiedliwym postępom potęgi świeckiej. Głęboko dotknięty podobną hańbą, która nie tylko Ciebie i Twoją godność, lecz i wszystkich biskupów,

nas samych i stolicę świętą wspólnie dotyka, przestaliśmy niezwłocznie, jak tego obowiązek naszego najwyższego apostolskiego urzędu wymaga, rządowi sardyńskiemu nasze reklamacje i nasze skargi z powodu tak niegodziwego postępowania. Reklamowaliśmy również, gdyśmy powzięli wiadomość, iż w owym królestwie wydano ustawę, która się sprzeciwia ustawom kościoła i stolicy apostolskiej. W szczególności odzywamy się tem pismem do Ciebie, czcigodny bracie, by Ci wynurzyć uczucia naszej szczególnej przychylności, z którą Cię po Bogu ramionami naszymi obejmujemy. Wysoka Twoja enota biskupia, Twoja stałość i Twoja wytrwałość zasługują na wszelką pochwałę i powszechne uwielbienie; przeto winszujemy Ci, czcigodny bracie serdecznie, iż posiadasz serce, które nie zachwianie i nieugięcie dla sprawiedliwości znosi prześladowania, i kościołowi a szczególnie godności biskupiej gotuje nowy tytuł do zaszczytu i sławy. — Głębokiem przejęciu uczuciem, dodajemy Ci odwagi, abyś w obliczu burzy nigdy nie upadł na duchu, ufając coraz więcej w Boga, który jak Ci wiadomo, obecny jest walce za swoją sprawę, a walczących za kościół swój posila, wzmacnia i ożywia, który mieszkając nad nami, przyznał nam na obrońców swoich, nasze dobre chęci uznaje, pomaga nam w walce i koronuje nas po osiągnięciu zwycięstwa. To, równie jak szlachetne zachowanie się Twojej kapituły, Twego całego duchowieństwa i wiernego ludu, zgoda wszystkich, którzy Ci niezachwianą zachowali wierność, dając Ci bez ustanku dowody swej miłości, swej przychylności i swego uszanowania, musi osładzać Twoje i nasze cierpienia. Nieprzestaniemy nigdy starać się we dnie i w nocy i wszelkich sił przykładąć, abyś jak najprędzej był uwolniony, ku zachowaniu praw kościoła i ku zbawieniu wiernych. W nadziei, że reklamacje i skargi nasze pomyślny odniosą skutek itd.

Dan w Rzymie w San Pietro 23. maja 1850.

Papież Pius IX.

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

„Oestr. Korrespondenz“ podaje następujące najnowsze wiadomości z Włoch.

Turyń, 17. czerwca. Gabinet otrzymał upoważnienie od izb do prowizorycznego poboru cła i przyzwolenie senatu dla ustawy stemplowej. — Pomiędzy pułkownikiem Assarti i panem Soler odbył się pojedynek na pistolety, który się śmiercią ostatniego zakończył. Przyczyną tego pojedynku był pamflet Solera przeciw weneckiemu exdyktatorowi Manin.

(Wiadomości potoczne z Rzymu.)

Rzym, 15. czerwca. Istniejące tu pod nazwą: „Società pia latina“ towarzystwo akcyonaryuszów otrzymało od rządu pozwolenie prowadzić tak zwaną kolej „Frascati“ dalej do Ceprano na pograniczu neapolitańskim przez Albano, Velletri i dolinę Sacco. Wszelako dalsze przedłużenie tej kolei na terytorium neapolitańskim zależeć będzie dopiero od uproszonego pozwolenia tamtejszego rządu. Hrabia Pompeo di Campello, były minister wojny podczas republiki rzymskiej, który od czasu restauracji rządu papieżkiego ciągle po różnych miejscach państwa papieżkiego się ukrywał, został temi dniami przyaresztowany od władzy austriackiej i do Ankony odesłany. — Tak zwany sąd „San uffizio“ w Rzymie wytacza procesa przeciw tym wszystkim, którzy w najnowszych czasach bezbożnych mów lub demonstracji się dopuścili.

— Podług dziennika „Messaggiere modenese“ ustanowiono w Rzymie komisję złożoną z 7dmu kardynałów, która podług wszelkiego prawdopodobieństwa ostateczną redakcję przyszłego statutu organicznego obejmie.

Niemce.

(Przechód wojsk badeńskich do Prus.)

Frankfurt, 18. czerwca. Robi tu niejaka sensację pogłoska, że rząd Darmsztadzki nie pozwolił przejścia do Prus badeńskiemu wojsku; przeciw przejazdowi koleją żelazną byłby rząd nie miał nie do zarzucenia, lecz przeciw etapowemu przechodowi i kwaterunkowi żołnierzy przytoczono najprzód trudne położenie ministerium naprzeciw stanów, a powtórę mogące wyniknąć szkody przez zeknięcie się przechodzącego wojska z pewnemi warstwami publiczności. Wszelako w naszym wątpliwym czasie niezaniebają obok tych jawnych szukać jeszcze tajnych powodów, zwłaszcza że jak wiadomo protestowała Austria wyraźnie przeciw tej dylokacji wojska, a powtórę że postępowanie Hessen-Darmsztadu naprzeciw unii zdaje się jeszcze ciągle być chwiejnym. Wojsko badeńskie będzie teraz — jak słyhać — paropływem wzdłuż Renu do Kolonii transportowane. (Ref.)

(Wojsko badeńskie ma wyruszyć.)

Manheim, 17. czerwca. Z pewnością można się już spodziewać wymaszerowania badeńskiego wojska. Już z początkiem przyszłego tygodnia (23. czerwca) wyruszą dwa szwadrony do Kolonii; drugiego dnia pójdą za nimi drugie dwa szwadrony, których przeznaczenie nie jest nam wiadome; następnie z artylerji pójdzie pięć baterji pieszych a jedna konna (wszystko to wynosi 48 dział); rekruci do nowych batalionów zwołani są na 26. czerwca; można więc przypuścić z pewnością, że skompletowane już przed tą datą bataliony również kraj opuszczają. W ogóle ma być na ten raz 5000 ludzi badeńskiej piechoty do pruskich garnizonów translokowanych.

(Kurs giełdy frankfurckiej z 19. czerwca.)

Met. Austry. 5⁰/₁₀ — 78³/₄; 4¹/₂⁰/₁₀ — 69³/₈. Akcje bank. 1105. Sard. 33. Hyszp. 3⁰/₁₀ — 32¹¹/₁₆. Polskie 300 — 129; 500 — 80⁷/₈.

Prusy.

(Niebawem nastąpić mające zwołanie parlamentu Erfurckiego.)

Berlin, 21. czerwca. Niektóre dzienniki twierdzą, iż zwołanie Erfurckiego parlamentu nastąpi na początku lub najdalej w połowie miesiąca lipca, popierając domysł ten różnemi szczegółami. — Mówią też powszechnie, że czas zebrań się parlamentu zależeć będzie od okoliczności; a ponieważ ma przyjść pod rozpoznanie kilka ważnych projektów da prawa, zaczęło trudno aby posiedzenia jego zaczęły się prędzej jak w sierpniu. Szczególnie prawo wyborcze mające być zastosowane do wszystkich rozmaicie uorganizowanych państw unii, wymaga gruntownego namysłu i wszechstronnego uwzględnienia zachodzących stosunków. Jakoz minister v. Mantuffel przesłał tu wszystkie w Erfurcie ułożone dokumenta względem prawodawstwa wyborczego w państwach szczególnych. — Oprócz prawa wyborczego i unitarnego przygotowują obecnie także projekt do ustawy względem prawa miejsca rodzinnego (Heimathsrecht) dla państw do unii należących. (Ref.)

(Piąty korpus armii nie będzie zmobilizowany. — Wojska w królestwie polskim rozchodzą się. — Jenerał Steinäcker otrzymał dymisyę.)

Poznań, 16. czerwca. Rozkaz względem zmobilizowania naszego (5.) Korpusu armii cofnięto zupełnie, konie zakupione dla artylerii będą zapewne sprzedane, jeżeli ich nie użyją w inny sposób do służby wojskowej. Piąty pułk landwery, który dotychczas stał nad Renem, otrzymał także rozkaz powrócenia do domu, gdzie będzie rozpuszczony. Zamiast zmobilizowania nastąpi zapewne zmniejszenie armii; tak to zmienia się stan rzeczy. — Według wiadomości z nad granicy rosyjsko-polskiej wojska stojące w Królestwie Polskiem nie pozostają skoncentrowane w większych masach, lecz będą rozkwaterowane po miastach i wsiach, a przeto nie zdaje się, ażeby Rosya miała zamiar przedsięwziąć wyprawę wojenną w tym roku. — Pierwszy dowódca siły zbrojnej w Poznańskim jenerał-lieutenant Steinäcker otrzymał dymisyę jako jenerał piechoty i już wystąpił. Następcę jego nie mianowano dotychczas.

(Kurs giełdy berlińskiej z 21. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka 105¹/₂. Oblig. długu państ. 85¹/₄. Akcy bank. 95³/₄. Pol. listy zast. 96¹/₂. Pols. 500 — 80³/₄; 300 — —. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 12⁷/₁₂. Austr. banknoty 85²/₃.

Dania.

(Sprawa Szlezwig-holsztyńska.)

Flensburg, 17. czerwca. „Flensb. Kor.“ donosi za rzecz pewną z Kopenhagi z 14., co następuje:

„Dzisiaj naradzają się w radzie państwa nad warunkami pokoju, który przyjdzie już zapewne do skutku. Następca tronu, książę Ferdynand obejmuje namiestnictwo w Holsztyn-Lauenburgu i zarząd Szlezwiku, otrzymawszy w tej mierze jak najwyraźniejsze instrukcje. Oświadczył on się za przyjęciem tych funkcyj, a wczoraj podpisał już warunki. Zdaje się, iż pokój w roku 1850 w całej Europie będzie zachowany, i nie przyjdzie też do żadnej walki między duńskimi a holsztyńskimi wojskami.“ — Wczoraj przybył tu pierwszy oddział luzującej szwedzkiej artylerii na paropływie „Geyser“ — O wyborach do nowego zgromadzenia krajowego w części kraju dotykającego północnej linii demarkacyjnej, nie myślą tu szczerze i nie liczą na to bynajmniej, bowiem nie tajno, iż podobna czynność doznałaby stanowczej przeszkody. (W. Z.)

Szwecya.

(Dyzlokacya wojska.)

Malmö, 11. czerwca. Z pułku kronbergskiego (Smaaland) wysłano d. 25. maja 640 ludzi pod dowództwem podpułkownika barona Axel do Rappe Landskrony, z kąd udadzą się okrętami do Flensburga. Batalion połowy piechoty południowo-szonijskiej odchodzi tam także pod dowództwem podpułkownika Nilsons. Dnia 9. wyruszył z kąd szwadron pułku hnzarów następcy tronu ku Helsingborg, gdzie się ma połączyć z resztą kawalerii, która się uda drogą przez wyspy duńskie. Także i bateria wendyjskiej artylerii ma się udać 15. b. m. pod dowództwem szefa baterii Kennedy do Landskrony. Jenerał Malmborg zostanie jenerałem en chef szwedzko-norweskich wojsk w Szlezwiku.

Tureya.

(Szczegóły ostatniego powstania na wyspie Samos.)

Lloyd z dnia 20. czerwca zawiera następującą korespondencyę:

Samos, 2. czerwca. O ostatniem powstaniu na wyspie Samos zawierały dzienniki europejskie tak sprzeczne wiadomości, że krótkie opisanie tego zdarzenia będzie interesujące dla czytelników: Przybyły tutaj komisarz porty, jenerał straży ces. Mustapha Basza oznajmił ludności tutejszej stałe postanowienie rządu przywrócić porządek i spokojność, co się wiele przyczyniło do uspokojenia wszystkich dobrze myślących. Chociaż pełnomocny komisarz przyrzekł, że tylko w ostatnim razie użyje środków surowych, i wzywał przewodzców powstania, ażeby opuścili wyspę, nadużyli oni jednak tego pobłażania ze strony wysokiej Porty i wytrwali uparczywie w przedsięwzięciu pozostania w kraju. Mustapha Basza chciał mimo to wykonać jeszcze jeden akt łagodności i dać nowy dowód, o ile rząd unika wszelkiego rozlewu krwi, zostawił bowiem buntownikom trzy dni, w przyciągu których mieli opuścić wyspę. Gdy to jednak nie przywiodło do żadnego rezultatu, widział się komisarz spowodowa-

nym uwięzić przewodzcę powstańców nazwiskiem Legoti. Powstańcy zamiast odstraszyć się tym krokiem ze strony rządu zaczęli raczej myśleć o zemście. Nebawem zgromadzili się w liczbie 3000 i napadli z 4 działami w nocy na Baszę, który w tej chwili miał tylko 1 batalion piechoty do dyspozycji. Basza znajdujący się tej samej nocy z batalionem swoim w Stephanopolis, powziawszy od straży wiadomość, że się zbliża silny hufiec do miasta i grozi napadem, nie dał się bynajmniej odstraszyć, lecz wydał rozkaz wojsku, by było w pogotowiu do walki. Więcej niż 48 godzin trwała ta nierówna co do sił walka. Nakoniec przybyły Baszy w pomoc dwa działa z kompanią strzelców. Z tą siłą był więc Basza w stanie działać przeciw buntownikom zaczętnie, a natarłszy na prawe skrzydło nieprzyjaciela zmusił go do ucieczki. Powstańcy uciekli spieszenie na wzgórze Vati i rozprószyli się po wsiach pobliskich, zostawiając na placu bitwy 250 poległych i rannych 72 dostało się w niewolę, a między nimi także kapitan Petro, który we dwa dni później umarł na otrzymane rany. Także i cztery działa powstańców wraz z kapitanem artylerii Michali dostały się w ręce Turków, którzy w tej bitwie stracili tylko czterech poległych i siedmiu rannych. Potem udała się deputacya złożona z najznakomitszych mieszkańców Samos do pełnomocnego komisarza z zapewnieniem, że za dwa dni wydała się wszyscy przewodzcy rewolucyi. Jakoż deputacya dotrzymała słowa, bo z wyjątkiem szefa powstańców Legati, który się znajduje obecnie w ręku komisarza dywanu, wyjechali wszyscy przewodzcy do Grecyi. W ten sposób przywrócono porządek, a gdy Mustapha Basza zjednał sobie wielkie zaufanie u ludności, przeto obrót handlowy wzmagą się znowu widocznie.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Kołomyjskim.)

Kołomyja, 18. czerwca. Według doniesień handlowych z Kołomyi, Sniatyna, Kut i Obertyna sprzedawano na targach w pierwszych dwóch tygodniach bieżącego miesiąca w przecięciu korzec pszenicy po 12r. 10k.—10r. 55k.—14r.—13r.; żyta 8r. 20k.—7r. 30k.—9r. 10k.—8r.; jęczmienia 5r.—5r.—6r. 30k.—7r. 30 — 3r. 30k.—3r. 52k.—3r. 45k.; hreczki po 7r. 30k.; kukurudy 7r.—5r. 30k.—7r. 10k.—6r. 30k.; kartofli 5r.—0—0—3r. 45k. Cetrar siana 1r. 45k.—2r. 25k.—4r.—1r. 20k.; wełny 237r. 30k.—0—35r.—0; nasienia konicza tylko w Kołomyi 100r. Za sag drzewa twardego płacono 12r. 30k.—19r. 15k.—13r.—10r., miękkiego 8r.—14r. 32k.—11r. 15k. Funt mięsa wołowego kosztował 9r.—8³/₄k.—6r. 15k.—10k.—10k. i garniec okowity 4r. 30k.—3r. 40k.—3r.—2r. 20k. w. w.

Kurs lwowski.

Dnia 26. czerwca.

W monecie konwencyjnej.

	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	39	5	43
Dukat cesarski	5	41	5	44
Półimperyal zł. rosyjski	9	41	9	44
Rubel śr. rosyjski	1	53	1	54
Talar pruski	1	40	1	42
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	23	1	24
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	10	99	30
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	99	30	100	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 21. czerwca.)

Amsterdam 165¹/₂ p. 2. m. Augsburg 119³/₄ p. uso. Frankfurt 119¹/₂ l. 3. m. Genua 138¹/₂ p. 2. m. Hamburg 176 l. 2. m. Liworno 119 p. 2. m. Londyn 12 p. 3. m. Medyolan 107¹/₂ p. 2. m. Paryż 141¹/₄ l. 2. m. Agio duk. ces. 26. Napoleondor. 9.39. Szufryn. 16.40. Agio srebra 18⁷/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 25. czerwca. Hr. Stadnicki Jan i Hr. Siemiński Konstanty, z Przemysła. — PP. Kieszkowski Adam, z Sambora. — Lewicki Józef, z Bonowa. — Tureczyński Hiacynt, z Starogroda. — Starzyński Stanisław, z Derewni.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 25. czerwca. Hrabina Komorowska Weronika, do Czyżykowa. — PP. Strzelecki Eugeniusz, do Wyrowa. — Obertyński Leopold, do Stronibab. — Papara Felix, do Batiatycz. — Jaworski Apolinar, do Ordowa. — Pierzchała Ignacy, do Uszkowic. — Stanek Józef, do Wiszenki. — Jaworski Mikołaj, do Kobylnicy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 25. czerwca:

Pora	Barometr w mierze sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do 6. z. r.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. z. r.	28 1 8	+12°	+20,5°	półn. zachodni	jasno ☉
2 god. z. r.	28 1 6	+20°	+11,5°	półn. wschodni	jasno ☉
10 g. w.	28 1 6	+11,5°	—	—	pochm.

T E A T R.

Dziś: komedia polska: „**Staroświeccyzna i postęp czasu.**“

Jutro: przedstawienie niem. „**Ottfried.**“

W piątek: tragedia polska „**Kanut**“ czyli „**Pierwsza go-dzina.**“